

Achesonovo predvolivno „upanje“

Bred nekaj dnevi smo v našem dnevniku na kratko zabeležili tisto, da je odšel vrhovni poveljnik angleških in ameriških okupacijskih čet cone A Tržanskega ozemlja gen. Airey v Washington. Njegov odhod so javili na precej bučen način, tako da je ves reakcionarni tisk takoj domneval tisto, kar bi mu v sedanjih predvolivnih borbi najbolj prišlo. A to je: vsaj neka izjava ali kaj podobnega v smislu znamenitega predvolivnega tržanskega predloga pred volitvami v soseščini Italiji 18. aprila lanskega leta. Tega seveda niso domnevali kar tako po svoji glavi, kot da ne bi bili o neki podobni misli gen. Aireya, ki je dal ravno predstavnikom reakcionarnih strank v Trstu civilno oblast v roke, več kot samo približno obveščeni. Tedaj je tisk „Giunte d'intesa“ samo pripravil teren za izjavo zunanjega ministra ZDA Achesona včeraj v Washingtonu, ki jo je dal, potem ko je zaključil svoj pogovor z vrhovnim poveljnikom naše cone.

Brez dvoma bodo danes v svojih današnjih številkih vsa glasila „Giunte“ ali „Giornale di Trieste“ dalje pisala o tej izjavi o bombastičnih naslovih, sestavljenih iz mastnih črk. Kako nendar ne bi ko pa se Achesonova izjava, kakor poročila agencija AFP, glasi takole:

„Potem ko je omenil, da so vlade Združenih držav Amerike, Velike Britanije in Francije dne 20. marca 1948 predložile revizijo mirovne pogodbe z Italijo, da bi se Tržasko ozemlje vrnilo Italiji, je državni tajnik Acheson izrazil upanje, da se s tem predlogom ne bo več dolgo odlagalo, kajti povratek Trsta Italiji bo doprinesel k mednarodni stabilnosti kakor tudi blagostanju in varnosti tržanskega prebivalstva.“

Kakor torej vidimo, je upanje „Giuntinih“ sovističnih italijanskih strank, da bo gen. Airey analogno s predvolivno injekcijo De Gasperijske lani tudi izpolnilo nekaj potrditve, ki jo je izdal, potem ko je obliki Achesonovega „upanja“ glede uresničevanja lunskega tržanskega predloga.

Toda dejstva govorijo, da je predlog o priključitvi Trsta k Italiji in o reviziji mirovne pogodbe že več kot eno leto se vedno samo predlog. Zato se prav dobro zavedamo, da je „upanje“ ameriškega zunanjega ministra, ki prihaja po tako dolgem času, pač samo upanje, in upamo, da bo to Achesonovo „upanje“ spričo teh dejstev kaj slabo vplivalo na tržasko prebivalstvo glede upanja „Giuntinih“ strank, da si bodo zaradi tega zapoznelega upanja pridobili več glasov kot pa brez njega. Saj tržasko prebivalstvo prav dobro pomni zadnja de Gasperijske in Sforzove odrednice Trsta pred njim ustopom v atlantski pakt, ko sta jasno pokazala, da se popolnoma strinjata z interesi, ki jih imajo Anglo-američani v Trstu kot svojih vojaških bazi preveč bližje za njihove osvobodilne napore.

Spričo tega dejstva postaja Achesonovo upanje v Trstu predvolivna injekcija pitje vrednosti. Tako rekoč manj kot nič. Zato se gen. Airey od povratku v Trst pred „Giunto“ ne bo mogel preveč pohvaliti s storjeno uslugi tako skromnega pomena. In kar je glavno: tudi pariskajski kongres pristane miru nam vsi važnejši mednarodni dogajki dokazujejo, da ne razvijajo ravno v smislu revizije podpisanih mednarodnih pogodb, temveč ravno nasprotno: in tudi to tržasko prebivalstvo vidi in ve, da se je Achesonov pakt moral nujno omejiti zgolj na upanje.

Z eno besedo: malo je upanja, da bo Achesonovo upanje uspelo, ki ga upa „Giunta“ z njim doseči.

Achesonova predvolivna izjava pa je najnovejši dokaz za pomnočno poudarili: da hočejo tukajšnji oblastniki na vsak način obiskane volitve izkoristiti kot politične, ki naj bi potrdile njihovo dosedanje protijudsko politiko.

S tega vidika dobiva tudi Slov.-ital. ljudske fronte novo potrdilo o nujnosti svojega političnega dela, v katerem se zahteva predvsem spoštovanje mirovne pogodbe in vseh njene

KARL MARX

5. MAJA 1818 — 5. MAJA 1949

Sporazum o načelnih vprašanjih glede Berlina in sestanka zunanjih ministrov

Predstavniki štirih držav so se sporazumeli o preklicu omejitev v Berlinu in o sklicanju sestanka sveta ministrov za zunanje zadeve - Po prvem delnem poročilu bodo danes objavili dokončno poročilo o doseženem sporazumu - Zahodne okupacijske oblasti hočejo ohraniti nemški vojni stroj v Zahodni Nemčiji

NEW YORK, 4. — Danes popoldne so se sestali predstavniki štirih držav, Jessup, Malik, Chauvel in Cagogan.

Sestanek se je zaključil čez eno uro in pol. Poročilo, ki so ga izdali, javlja, da so predstavniki štirih držav razpravljali o vseh vprašanjih, ki so nastala zaradi položaja v Berlinu. Poročilo dodaja: Dosežen je bil sporazum o vseh veljavnih načelnih vprašanjih. Preučiti je treba še nekatere podrobnosti, toda lahko se trdi, da je bil dosežen sporazum in da bodo obojestransko ukinjene vse omejitve v Nemčiji, ki so bile predmet teh razgovorov. Poročilo pripominja, da bo po določenem intervalu sklican sestanek sveta zunanjih ministrov, in nadaljuje: Ta svet bo preučil vprašanja, ki se nanašajo na Nem-

čijo in na vprašanja, ki so nastala zaradi položaja v Berlinu, včevši tudi vprašanje o sedanjih valutah v Berlinu.

Poročilo nadaljuje: Štirje predstavniki upajo, da se bodo ostala podrobna vprašanja lahko rešila v kratkem času. Če bodo te podrobnosti naglo urejene, bo v četrtek opoldne objavljeno hkrati v štirih prestolnicah poročilo o vsebini doseženega sporazuma.

Poročilo zaključuje: Če bo nastala potreba novih razgovorov o podrobnostih, ki so je neresene, bodo ti razgovori v kratkem, verjetno jutri v četrtek.

Potrdjujejo, da je štiristransko poročilo, ki je bilo objavljeno, le začasno, ker bodo štiri valde objavile dokončno poročilo v četrtek opoldne.

Naknadno javljajo, da so se štirje predstavniki zopet sestali pol ure po objavi poročila in da je bila dosežena dokončna rešitev v zvezi z vsemi še neresenimi točkami glede preklica omejitev v Berlinu. Sedaj je torej gotovo, da bo dokončno poročilo, ki bo objavljeno jutri opoldne (čas po Greenwichu), objavilo podrobnosti glede ukinitve omejitev v Berlinu kakor tudi datum konference zunanjih ministrov.

„Reuter“ javlja, da v obveščeni krogih sporočajo, da je sovjetski delegat sporočil, da je Sovjetska

zveza pripravljena sprejeti 23. maja za sestanek zunanjih ministrov v Parizu in 12. maja za ukinitve omejitev prometa, AFP pa javlja, da je za ukinitve omejitev predviden dan 11. maja.

V zvezi z ostavko generala Claya smatrajo nekateri, da je Clay pospešil svojo odstopno zaradi nasprotij, ki so nastala med njim in Washingtonom po tristranskem sporazumu sklenjenem med Achesonom, Schumanom in Bevinom o Zahodni Nemčiji. V britanskih krogih javljajo, da je bil general Mac Lean imenovan za namestnika britanskega vojaškega guvernerja v Nemčiji.

Moskovski radio je v današnji oddaji poudaril, da je nova mednarodna oblast za Porurje samo meglezna zavesa, ki naj zakrije politiko zahodnih okupacijskih držav, ki gre za tem, da napravi iz Porurja ponovno vojni arzenal. Glede okupacijskega statusa je radio poudaril, da ta ne omejuje razpustitve nemških oboroženih sil in tudi ne prepoveduje njih obstoja v Zahodni Nemčiji. S tem molkom legalizira status delovanje okupacijskih oblasti, ki gre za tem, da se obnovi in ohrani nemški vojni stroj, da bi se ga poslužili v vojni, ki jo ameriški reakcionarji pripravljajo proti Sovjetski zvezi in proti ljudskim demokracijam.

30 potnikov ubitih, med njimi 18 članov nogometne ekipe „Torino“ - Velika žalost po vsej Italiji - Senat in parlament sta prekinila sejo

TURIN, 4. — Okrog 18. ure se je letalo, ki se je vračalo iz Lizbone, zrušilo na griču Superga. Z letalom so se vračali v Italijo nogometni reprezentanci Italije, ki so se vračali iz Lizbone. Med potniki so bili tudi člani nogometne ekipe „Torino“, ki so bili ubiti. Med potniki so bili tudi člani nogometne ekipe „Torino“, ki so bili ubiti. Med potniki so bili tudi člani nogometne ekipe „Torino“, ki so bili ubiti.

Na drugem mestu so potem v našem programu vprašanja, ki se tičejo uprave, pa to vendar prepletena s političnimi vprašanji.

Program, ki si jih doslej objavile razne stranke, so si kaj podobni. Program Vdalijske frakcije bi lahko bil tudi program Demokracije cristiane, saj se razlikuje od njene, ki so jo pa tudi vnesli v program še pozneje, ko so videli, da se stvari v mednarodni politiki drugače razvijajo in da Sovjetska zveza trdno vztraja na zahtevi o imenovanju tržanskega guvernerja.

Edino naš program se jasno razlikuje od ostalih programov, edino naš program gre v globino problemov na Tržaskem ozemlju. Ker ta naš program nekoliko težje spravimo v roke italijanskim volivcem, ker nimamo italijanskih listov, so nasprotniki izbrali taktiko molka. Sklenili so, da našega programa sploh ne bodo omenjali, da ne bi svojih bralcev opozarjali, da obstaja nekeje še nek program. To so storili zato, ker so spoznali, da jim je ta program nevaren, ker je edini takšen, da more pridobiti vsakega resničnega demokrata. S tem opravljajo seveda zvesto službo anglo-ameriškim imperializmom, proti kateremu je predvsem naperjena naša borba.

Toda mi moramo spraviti svoj program med množico. Naš program mora postati predmet diskusije vseh naših sestankov. Načrt tega programa se vedno ni popoln, se lahko še v marsičem zboljša. „Po mojem mnenju“, je dejal tov. Laurenti, „v prvem delu osnutka volivnega programa najbrz ne bo bog ve kaj dodati, pač pa v drugem, kjer se govori o administrativnih nalogah. Krog molka, s katerim nas hočejo obdati, bomo pretrgali in pokazali bomo, kdo smo in kaj hočemo.“

V diskusiji, ki je sledila, so zbrani delegati sklenili, da bodo volitve in raznih sestankih podrobno proučevali osmulek volivnega programa Slovansko-italijanske ljudske fronte ter skušali postaviti še

nah moramo kupovati razne proizvode in inozemstvu, in če vsemu temu dodamo izsiljevanja proti nam glede cene tako s strani imperializma kakor tudi s strani „prijeteljev“ kakor n. pr. Madžarske, ki zahteva za nekatere proizvode 350 krat višjo ceno kakor je na svetovnem trgu, je jasno, čemu se s toliko vztrajnostjo borimo za uresničenje petletnega načrta.

Graditev socializma, zaključuje „Rad“, je edina možna pot, po kateri Jugoslavija lahko hodi. Ti to in komunistična partija vodita ljudstvo zmagovito po tej poti in ljudstvo je bolj kot kdaj koli zvesto voditeljem, katerim odločno pomaga. Tisti, ki nakazujejo drugo pot, got, ki je nasprotna naši, se morajo zavedati, da so njihovi nameni pred očmi jugoslovanskih narodov jasni, ki so neomajno odločeni delati za zgraditev socializma na podlagi marksistične-leninistične znanosti.

Pripomniti moramo, da odbor za udeležbo na svetovnem kongresu za mir, v imenu katerega je Weissova govorila, ni predstavljala celotnega demokratičnega gibanja Tržanskega ozemlja, o čemer pa smo že dovolj pisali.

Pripomniti moramo tudi, da Weissova pri navajanju držav ljudske demokracije namenoma zmolčala Jugoslavijo, katere delegati so se tudi udeležili kongresa in na tem kongresu poudarili solidarnost jugoslovanskih narodov z ostalimi silami miru v svetu in še posebno s Sovjetsko zvezo.

Z včerajšnje skupščine Slovansko-italijanske ljudske fronte

Tov. Laurenti in Štoka bosta nosilca liste Slov.-ital. ljudske fronte

Skupščina je pooblastila volivni odbor, da od predloženih kandidatov sestavi kandidatno listo 60 najboljših tovarišev in doslednih demokratov

Včeraj zvečer so se zbrali delegati posameznih okrajev na skupščino Slovansko-italijanske ljudske fronte. Na dnevnem redu skupščine je bila predložitev kandidatne liste, nato referat o volivnem programu Slovansko-italijanske ljudske fronte: med kandidati so delavci, kmetje, intelektualci, srednji sloj.

Listo je predložil tov. Branko Babčič, ki je, preden je prečital ime, poudaril, da so bila imena za listo zbrana z vso skrbjo. Volivni odbor je mislil na enakomerno krajno razporeditev, kakor tudi na to, da zbrani kandidati podajajo pravilno socialno sliko ljudske fronte: med kandidati so delavci, kmetje, intelektualci, srednji sloj.

Tov. Babčič je v začetku pripomnil, da bosta nastopala kot nosilca liste tovariša Laurenti Eugenio in Štoka Franc, kar so avtočisti sprejeli s ploskanjem na znanje. Nato je prečital nadaljnja imena sanih prekaljenih borcev, partizanov in partizank ter doslednih demokratov tudi v naši sedanjih vsakodnevnih

borbi proti imperializmu, proti šovinizmu in proti frakcionizmu odpadnikov. Vseh teh imen je bilo nekoliko več, kot jih po določilih o volitvah sme vsebovati volivna lista. Volivni odbor je smatral potrebno, da izbere nekaj več ljudi za primer, da bi pri katerem od predlaganih nastala kakav ovira, da ne bi mogel kandidirati.

Tov. Petronio, ki je vodil skupščino, je pozval navzoče, naj postavijo k predlagani listi svoje predloge ali pomisleke. Vsakdo je lahko imenoval še kakega kandidata, kar so nekateri tudi res storili. Zbrani so nekateri predloge z odobravanjem sprejeli, nekateri pa tudi zavrnili. Ko je bila diskusija o kandidaturi listi izčrpana, so je skupščina glasno v celoti odobrila, obenem pa je izglasovala pooblastilo volivnemu odboru, da listo vskladaj z volivnim zakonom in torej po kritičnih, ki jih bo spoznal za najbolj pravilne, zmanjša število na 60 kandidatov.

O volivnem programu

Nato je tov. Laurenti govoril o volivnem programu. Volivni odbor je že pred tedni na zborovanju prejel mandat, da sestavi načrt volivnega programa. Ta načrt je bil sestavljen in tudi objavljen. Sedaj nas čaka nekaj drugega: treba je na tem programu razpravljati in ga popularizirati.

Naš program teži za tem, da mobilizira tržasko ljudsko množico na borbeni bazi, za nadaljevanje borbe za tiste pridobitve, ki pomenijo osamosvojitev delovnega ljudstva. Pričenja se s protestom proti napovedanim upravnim volitvam, ker bodo izvedene v nasprotju z določili mirovne pogodbe pred političnimi volitvami in potem, ko je bil umetno ustvarjen tak položaj, da izid teh volitev ne bo mogel nuditi prave slike hotenja tržaskih ljudskih množic. V ostalem so te volitve itak samo po imenu upravisne, a so v resnici politične. Z njimi hoče vojaška uprava prikriti bistvena vprašanja, ki zadevajo Tržasko ozemlje, obenem pa dobiti odobritev svoje dosedanje politike. Hoteli smo v svojem programu poudariti, da je absurdno reševati upravne probleme, dokler nismo rešili bistvenih vprašanj normalizacije političnega in gospodarskega življenja na tem ozemlju.

Na drugem mestu so potem v našem programu vprašanja, ki se tičejo uprave, pa to vendar prepletena s političnimi vprašanji.

Program, ki si jih doslej objavile razne stranke, so si kaj podobni. Program Vdalijske frakcije bi lahko bil tudi program Demokracije cristiane, saj se razlikuje od njene, ki so jo pa tudi vnesli v program še pozneje, ko so videli, da se stvari v mednarodni politiki drugače razvijajo in da Sovjetska zveza trdno vztraja na zahtevi o imenovanju tržanskega guvernerja.

Edino naš program se jasno razlikuje od ostalih programov, edino naš program gre v globino problemov na Tržaskem ozemlju. Ker ta naš program nekoliko težje spravimo v roke italijanskim volivcem, ker nimamo italijanskih listov, so nasprotniki izbrali taktiko molka. Sklenili so, da našega programa sploh ne bodo omenjali, da ne bi svojih bralcev opozarjali, da obstaja nekeje še nek program. To so storili zato, ker so spoznali, da jim je ta program nevaren, ker je edini takšen, da more pridobiti vsakega resničnega demokrata. S tem opravljajo seveda zvesto službo anglo-ameriškim imperializmom, proti kateremu je predvsem naperjena naša borba.

Toda mi moramo spraviti svoj program med množico. Naš program mora postati predmet diskusije vseh naših sestankov. Načrt tega programa se vedno ni popoln, se lahko še v marsičem zboljša. „Po mojem mnenju“, je dejal tov. Laurenti, „v prvem delu osnutka volivnega programa najbrz ne bo bog ve kaj dodati, pač pa v drugem, kjer se govori o administrativnih nalogah. Krog molka, s katerim nas hočejo obdati, bomo pretrgali in pokazali bomo, kdo smo in kaj hočemo.“

V diskusiji, ki je sledila, so zbrani delegati sklenili, da bodo volitve in raznih sestankih podrobno proučevali osmulek volivnega programa Slovansko-italijanske ljudske fronte ter skušali postaviti še

nah moramo kupovati razne proizvode in inozemstvu, in če vsemu temu dodamo izsiljevanja proti nam glede cene tako s strani imperializma kakor tudi s strani „prijeteljev“ kakor n. pr. Madžarske, ki zahteva za nekatere proizvode 350 krat višjo ceno kakor je na svetovnem trgu, je jasno, čemu se s toliko vztrajnostjo borimo za uresničenje petletnega načrta.

Graditev socializma, zaključuje „Rad“, je edina možna pot, po kateri Jugoslavija lahko hodi. Ti to in komunistična partija vodita ljudstvo zmagovito po tej poti in ljudstvo je bolj kot kdaj koli zvesto voditeljem, katerim odločno pomaga. Tisti, ki nakazujejo drugo pot, got, ki je nasprotna naši, se morajo zavedati, da so njihovi nameni pred očmi jugoslovanskih narodov jasni, ki so neomajno odločeni delati za zgraditev socializma na podlagi marksistične-leninistične znanosti.

Pripomniti moramo, da odbor za udeležbo na svetovnem kongresu za mir, v imenu katerega je Weissova govorila, ni predstavljala celotnega demokratičnega gibanja Tržanskega ozemlja, o čemer pa smo že dovolj pisali.

Pripomniti moramo tudi, da Weissova pri navajanju držav ljudske demokracije namenoma zmolčala Jugoslavijo, katere delegati so se tudi udeležili kongresa in na tem kongresu poudarili solidarnost jugoslovanskih narodov z ostalimi silami miru v svetu in še posebno s Sovjetsko zvezo.

Tudi Hangčou osvobojen

Včeraj so čete osvobodilne vojske vkorakale v mesto - Šanghaj je odrezan od zaledja - Predvidevajo se novi »strateški umiki« kuomintangove vojske

SANGHAJ, 4. — Iz Hangčoua poročajo, da so se zadnje nacionalistične enidine umaknile iz mesta, v katero je včeraj popoldne vkorakalo 4000 moč, ki tvorijo prednjo stražo osvobodilne vojske. V mestu je vse mirno in red vzdržuje policija prostovoljcev.

Po padcu Hangčoua je Šanghaj sedaj popolnoma odrezan od zaledja. Toda prebivalstvo se ne razburja. Ker predvidevajo nove »strateške umike« kuomintangovih čet, iz Hongkonga javljajo, da povzročajo

kuomintangove čete v Šanghaju veliko škodo v predmestjih, kjer gradijo utrdbe. Te čete so pa tudi veliko breme za mestno gospodarstvo, kajti finančni položaj postaja vedno bolj zmeden in vrednost denarja naglo pada.

V mestu je danes nastal velik požar, ki je uničil 2000 hiš in barak. 20.000 ljudi je ostalo brez strehe. Tisoč gasilcev se je borilo proti požaru, ki je divjal pet ur na površini tisoč ha. Vzroki požara niso znani.

Medtem se pričakuje začetek bitke za železniško progo v Kašingu, ki je 70 km južnozahodno od Šanghaja. Tri kolone osvobodilne vojske korakajo proti Kašingu. Ena kolona napada mesto s severa, druga s severozahoda, tretja pa se mestu približuje od jugozahoda ob železniški progi.

V Londonu sta komunistična poslancata Piratin in Gallacher predložila v zbornici resolucijo v zvezi z debato o dogodkih na reki Jangce. V resoluciji se zahteva, naj se ustanovi preiskovalna komisija glede pošiljanja britanskih vojnih ladij na bojno področje na Kitajskem ter glede stikov med britansko vlado in oblastmi osvobodene Kitajske, z namenom da se navežejo redni diplomatski odnosi med ljudstvom obeh držav.

Nadaljujejo se razgovori o Avstriji

LONDON, 4. — Danes so namestniki za sestavo mirovne pogodbe z Avstrijo nadaljevali razpravljanje o 45. členu in še posebno o morebitni ustanovitvi odbora izvedenec, ki naj preuči avstrijsko imovino v Jugoslaviji. Niso se pa mogli sporazumeti. Zahodni predstavniki so hoteli, naj bi bila funkcija tega odbora omejena na ocenitev imovine, sovjetski delegat pa je predlagal, naj bi odbor preučeval vsa vprašanja, ki so se odprla med Avstrijo in Jugoslavijo, in še posebno vprašanje reparacij.

Razpravljali so nato o 48. členu, ki se nanaša na avstrijske dolgovne in posojila. A tudi glede tega členu se niso sporazumeli. Prihodnji sestanek bo jutri.

Policijske spletke v Franciji proti svobodi tiska

PARIZ, 4. — Policija je danes izvedla preiskavo v prostorih komunističnega tiskarstva „France d'A-bord“. Notranje ministristvo je zvečer izdalo poročilo, v katerem pravi, da so glavne urednike tega lista agenti za teritorialno obrambo zašilili in „prosilili, da bi podal pojasnila o nekih indiskretnostih, ki se tičejo narodne obrambe“. Ba je so bili tudi trije aktivni častniki „enaproseni“, da podajo pojasnila o svojih odnosih s tiskarstvom „France d'A-bord“. Poročilo pravi za zaključek, da je bila uvedena preiskava zaradi tatentata na znanju varnostnosti in da zaradi tega ni moglo dati za sedaj drugih poročil.

BOMBAY. — Podtajnik sindikatov je izjavil, da je 250 političnih kaznjencev v Bombayu, med katerimi je tudi predsednik indijske sindikalne zveze, izobčeno gladovno stavko, da doseže izboljšanje pogojev v zaporu kakor tudi, da se jim prizna značaj političnih kaznjencev.

Kapitalistični trgovinski odnosi med socialističnimi državami

goslavije v tehnično razvito agrarno in industrijsko državo. Uspehi pri graditvi socializma v Jugoslaviji se kažejo v dejstvu, da se je danes občno razširila industrijska proizvodna zmogljivost, da jugoslovanska industrija proizvaja najbolj moderne stroje in daje s tem zgovoren dokaz dosežene višine. Vendar pa bi bili uspehi in zmage v gradnji socializma še večji, če nam ne bi postavljali ovir.

Ze pred resolucijo Informbirova, ki je danes zastarela in je praktično neuporabna, so se pokazali znaki, ki so kazali, da naša socialistična izgradnja ni bila pogodu nekaterim sovražnikom Jugoslavije, med katerimi celo

nekaterim bratskim partijam. Razen borbe za premostitev notranjih težkoč je naša država nalezla še mnogo pred resolucijo na težkoče, ki so jih delale države ljudske demokracije in socialistične države.

Glede našega petletnega načrta so nekateri voditelji socialističnih držav že takrat zatrjevali, da je ambiciozen in neizvedljiv. Po njihovem bi se morala naša država baviti izključno s pridobivanjem surovin in z dobavljanjem živil „prijeteljskim“ državam, ki imajo že razvito industrijo. Formula za izmenjavo med socialističnimi državami pa bi kljub temu morala ostati neizpremenjena, t. j. na isti podlagi,

kakor je v običajni trgovini med kapitalisti na podlagi svobodne konkurence, ki obstaja v tem, da se »prodaja dražje in kupi po boljši ceni“.

Kakšen je videz izmenjav na podlagi kapitalističnih zakonov in na podlagi katerih se izvršujejo trgovinski posli med kapitalisti in ljudskimi demokracijami ter Sovjetsko zvezo kakor tudi med državami ljudske demokracije in Sovjetsko zvezo, kažejo najboljše sledeča dejstva: Da na primer lahko kupimo en traktor, moramo izvoziti 36.250 kg kornuze ali 377 ton boksita. Pripomniti je treba, da Jugoslavija ni pred vojno izdelovala traktorjev, dočim jih bo leta 1951 izdelovala

1500 na leto. Da lahko dobimo motor za tovorni avtomobil, moramo izvoziti 4792 kg bakra ali svineca, ali pa 28.750 kg kornuze. Ob koncu petletnega načrta bo Jugoslavija proizvajala 6000 tovornih avtomobilov letno.

Za en bicikel moramo izvoziti 4500 kg železnih rud ali pa 76 kg bakra ali svineca, dočim bo leta 1951 naša država proizvajala 50.000 biciklov letno.

Za deset pisalnih strojev smo morali poslati v CSR vlak 50 vagonov od 10 ton železne rude. Leta 1951 bomo izdelovali v naši državi 10.000 pisalnih strojev letno.

Ce upoštevamo omenjene številke, nadaljuje »Rad«, ki nam kažejo, po kakšnih ogromnih ce-

nah moramo kupovati razne proizvode in inozemstvu, in če vsemu temu dodamo izsiljevanja proti nam glede cene tako s strani imperializma kakor tudi s strani „prijeteljev“ kakor n. pr. Madžarske, ki zahteva za nekatere proizvode 350 krat višjo ceno kakor je na svetovnem trgu, je jasno, čemu se s toliko vztrajnostjo borimo za uresničenje petletnega načrta.

Graditev socializma, zaključuje „Rad“, je edina možna pot, po kateri Jugoslavija lahko hodi. Ti to in komunistična partija vodita ljudstvo zmagovito po tej poti in ljudstvo je bolj kot kdaj koli zvesto voditeljem, katerim odločno pomaga. Tisti, ki nakazujejo drugo pot, got, ki je nasprotna naši, se morajo zavedati, da so njihovi nameni pred očmi jugoslovanskih narodov jasni, ki so neomajno odločeni delati za zgraditev socializma na podlagi marksistične-leninistične znanosti.

Pripomniti moramo, da odbor za udeležbo na svetovnem kongresu za mir, v imenu katerega je Weissova govorila, ni predstavljala celotnega demokratičnega gibanja Tržanskega ozemlja, o čemer pa smo že dovolj pisali.

Pripomniti moramo tudi, da Weissova pri navajanju držav ljudske demokracije namenoma zmolčala Jugoslavijo, katere delegati so se tudi udeležili kongresa in na tem kongresu poudarili solidarnost jugoslovanskih narodov z ostalimi silami miru v svetu in še posebno s Sovjetsko zvezo.

Z grožnjami in z nameščanjem stavkokazov

nestom in Dolnopolu si moramo
svetosti — petrolejem!
Elektro-Zdravje SVEM je zares
pričela delati in zgrajena je bila
uljudi transformatorska kabina, pri-
čel so postavljati drogove za glav-
ni in stranski vod in večina prebi-
valcev v vasi je že opravila po-
svojih hišah potrebno napelavo na
lastne stroške. Zdaj pa kaže, da je
zdravje znova ustavila delo in da
bo ostalo naše upanje samo pobož-
na želja.

Zakaj SVEM ne nadaljuje z de-
lom? Če ne gre drugače, naj inter-
venira VU! Vaščan

Po tem uvodu je odvetnik na-
daljeval:

«Vi sodniki niste na noben način
kompetentni, da bi sodili ta dejanja,
ki so se izvršila maja meseca
1945. Za sojenje tega ne morete
uporabljati kazenskega zakonika. Tu
gre za politična dejanja proti fa-
šizmu. Obtoženci so aretirani fašis-
te in to nikakor ne more biti ka-
zivo dejanje. Takrat so vsi odo-
bravali taka dejanja. Italijanskim
kazenskemu zakoniku pa takrat pri-
nas ni bilo, ker je izgubil veljavo.
Takrat Trst ni bil pod suverenostjo

«Vi sodniki niste na noben način kompetentni, da bi sodili za dejavnosti, ki so se izvršila maja meseca 1945. Za sojenje tega ne morete uporabljati kazenskega zakonika. Tudi po politični dejanja proti fašizmu. Pooblašeni so avstrijski fašisti, da to nikakor ne more biti kazensko dejanje. Takrat so vsi odobraval tak dejanja. Italijanskega kazenskega zakonika pa takrat pri nas ni bilo, ker je izgubil veljavo. Takrat Trst ni bil pod suverenostjo

včeraj odpejali v Rim

Točno ob 15 popoldne so naložili krsto s pok. Marijo Mosco na mrtvaški voz in jo odpejali na glavno železniško postajo. Tam so krsto dali v železniški tovorni voz. Ob 8.55 so posmrtno stanke prepeljali v Rim, kjer bodo nesrečno pisalko pokopali.

Pri žalnih obredih pred kapelo v ul. Pia se je zbralo veliko občanov. Prišla je tudi sestra pokojnice, dalje prijateljice in prijatelji pisalko, ki so se tako zadnje poslovili od pokojne prijateljce.

Povišanje prispevka za ustanovo za zavarovanje pomorščakov

TRST, 4. (AIS) — Ukaz št. 96 zavrnjenjske vojaške uprave, ki je bil pred kratkim podpisan, povišuje prispevek lastnikov /ladij narodni ustanovi za zavarovanje pomorščakov (Cassa Nazionale per la Previdenza Marinara) od 10 na 25 odstotkov povprečnega mesečnega zasluga. Ukaz stopi v veljavo, ko bo objavljen v Uradnem listu, ki izide verjetno 11. maja.

Rossling Russell, A. Knox. *Prispevki k zgodovini slovenskega jezika*. Ljubljana: Slovenska matica, 1978. 120 str. 1000 tolarjev.

ARMENIA. 14.45: »Ana Karenina«, po romanu Nikolaja Tolstoja. W. Leigh, K. Moor.

ODEON. 16: »Iskrc med dvema Srce. maa«.

MARCONI. 16: »Zvezde se bojejo, B. Stanwyck«.

AZZURRO. 16: »Margareta Gauthiers«.

RADIO. 18.30: »Arzenik in stare cipke, Gary Grant«.

BELVEDERE. 16: »Prepovedani sada, G. Rogers«.

ADUA. 18.30: »Hektor Fleramosoa«.

VITTORIA. 16: »Temno ogledalo, O. de Havilland, L. Ayres«.

VENEZIA. 16: »Veseli duhovci«.

Vpisovanje v trgovini Mušong 27. ul. Udine 27, v čebuljarni Cec v Rojano, na trgu Tra i vioti 2, ter v čebuljarni Pir-Transalpina v ulici Settefontane 3 do vključno petka 6. t. m.

SPREMEMBA ZVU UKAZA ST. 107 IZ LETA 1947

TRST, 4. (AIS) — Ukaz št. 95 ZVU, ki je bil pred kratkim podznan, nekoliko spreminja ukaz ZVU št. 107, ki je izšel decembra 1947. Ta ukaz stopi v veljavo, ko bo objavljen v prihodnji številki Uradnega lista, verjetno 11. maja.

ZVEZA PARTIZANOV STO-ja javlja, da je po-
letni in mučni boleznj, posledici narodno-osvobodilne bor-
be, preminul partizan, poročnik JA

lov. MILAN STARC

s Kontovela. Istoslovesno izraža svoje sožalje sorodnikom in
svojem preminulemu tovarišu in poziva vse partizane in
aktiviste, člane zveze, da se udeležijo pogreba, ki bo v četrtek
5. maja na Kontovelu, da tako poslednja počaste spomin to-
varša, ki je bil v borbi in v političnem življenju lik pra-
vega borca za svobodo.

ZVEZA PARTIZANOV STO-ja

NAKLOPNA. Cona A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, letošnja 2600 lit; Cona B: 144, 414, 792, 1440 jugolit; FLHd. 55, 165, 330, 650 gih.
Poštni tekoči račun za STO.ZVU: »Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374 - Izdaja ZALOŽNIŠTVO TRŽASKEGA TISKA D. Z. O. Z. - TRST
ZNICE: Gorica, Svetogorska ul. 42. Tel. 749 - Koper, ul. Battisti 301/a. Tel. 70

S PRVOMAJSKE PROSLAVE V KOPRU

1. maj v Istri, praznik dela in pregled uspehov delovnega ljudstva, ki gradi lepšo budočnost, utruje svojo ljudsko oblast, se bori za mir in zmagu demokracije v svetu

